

Valašsko z ptačí perspektivy

seriál

**HISTORICKÁ
MÍSTA VALAŠSKA**

Kdo z nás by se nechtěl stát ptákem a vznášet se nad krajinou? Pojdme se alespoň v myšlenkách vypravit nad pestrou valašskou krajinu a odkrýt dříve netušené detaily z ptačí perspektivy. Z velké výšky totiž vynikne například zajímavá struktura pohorí Moravskoslezské Beskydy, jejichž severní svahy se strmě zvedají z Ostravské pánve, zatímco jižní svahy jsou táhlé a pozvolné. Tvar bájně hory Radhoště či mohutného masivu Smrku je dán geologickým vývojem oblasti – pískovce a další usazeniny, které v druhohorách tvořily mořské dno, byly při vrásnění Karpatského oblouku vyzdvíženy a mocnou silou tlačeny k severu právě do těchto tvarů.

Ze zalesněných hřebenů se náš zrak sveze do osídlených údolí. Aní úbočí hor nejsou opuštěné – bedlivé oko pozorovatele zahlédne spoustu drobných hospodářských usedlostí roztroušených v krajině. Tradiční hospodaření dalo vzniknout pestré krajinné struktuře Valašska – vždyť právě lopotná práce našich předků přeměnila lesnaté kopce v mozaiku lesů, pastvin, luk a poliček. Kdy-

bychom se nad toutéž krajinou vznášeli před sto a více lety, zjistili bychom, že luk a pastvin se stády ovcí a krav bylo tehdy mnohem více. Namísto nich dnes vyrostly rozsáhlé lesní porosty smrku, které se bohužel příliš nepochobají prastarým karpatským hvozdům a krajinně pestrosti moc nepřidají. Také přibýlo zástavby a lidských sídel – domů,

silnic, supermarketů, výrobních hal a továren.

Přesto je příroda i tradice na Valašsku ve srovnání se zbytkem republiky stále živoucí. Krajinou strukturu doplňují ovocné sady i osamělé listnaté stromy, které jsou nejkrásnější právě na přelomu jara a léta, kdy jsou ještě oděny do světle zeleného hávu, na loukách rozkvétají vzácné orchi-

deje, ovocné stromy kvetou bíle a růžově, všude je cítit radost a život a z korun stromů se ozývají rozmanité hlasy ptáků. Mimochodem, nedávno jsme oslavili Mezinárodní den ptactva (1. 5.) a ptačího zpěvu (3. 5.).

Jan Husák

Muzeum regionu Valašsko

Foto: hora Radhošť (foto: Milan Ošťádal)